

Reguleringsmyndigheten
for energi

STATNETT SF
Postboks 4904 Nydalen
0423 OSLO

Vår dato: 07.08.2026

Vår ref.: 201705458-24 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

Godkjenning av endring av metode for beregning av planlagt kraftutveksling som følge av felles døgnmarkedskobling etter CACM artikkel 43

1 Vedtak

RME godkjenner forslag fra Statnett SF (Statnett) til endring av metode for beregning av planlagt kraftutveksling som følge av felles døgnmarkedskobling etter kommisjonsforordning (EU) 2015/1222 av 24. juli 2015 om fastsettelse av retningslinjer for kapasitetstildeling og flaskehalshåndtering (CACM) artikkel 43 i henhold til energiloven § 6-1 fjerde ledd bokstav b, jf. a¹, jf. NEM-forskriften § 2-4 annet ledd, med det innhold som fremgår av vedtakets vedlegg I.

Statnett plikter etter dette å anvende metoden slik den fremgår av vedlegg I som systemansvarlig og TSO.

2 Beskrivelse av saken

2.1 Bakgrunn – CACM gir Statnett adgang til å legge frem endringsforslag til godkjente metoder

CACM er innlemmet i EØS-avtalen og gjelder som forskrift i Norge, jf. forskrift om elektrisk kraft over landegrensene § 1.

Formålet med CACM er å legge til rette for handel på tvers av landegrensene, mer effektiv utnyttelse av overføringsnettet og økt konkurranse, som alt er til nytte for forbrukerne.

¹ CACM artikkel 9 nr. 5, jf. nr. 7 bokstav d, jf. artikkel 43, jf. artikkel 9 nr. 10, jf. forskrift om elektrisk kraft over landegrensene §§ 1 og 2 første og fjerde ledd

CACM regulerer de fysiske markedene for omsetning av elektrisk kraft dagen før fysisk levering (døgnmarkedet) og frem til driftstimen (intradag). Disse markedene bidrar til planlagt balanse mellom tilbud og etterspørsel i kraftsystemet. CACM inneholder krav om at Statnett skal utarbeide forslag til nærmere angitte metoder og legge disse frem for RME. Noen av disse metodene skal Statnett utarbeide sammen med andre TSOer. Det følger av CACM hvilke metoder som skal utarbeides i samarbeid med andre TSOer, herunder hvilke som skal utarbeides i samarbeid med andre TSOer i relevante kapasitetsberegningsregioner² eller andre angitte konstellasjoner, og hvilke som skal utarbeides i samarbeid med alle andre TSOer i EØS.³

RME skal vurdere metodeforslag for eventuell godkjenning etter energiloven,⁴ jf. CACM artikkel 9, jf. forskrift om elektrisk kraft over landegrensene §§ 1 og 2 første og fjerde ledd.

CACM oppstiller også at Statnett kan legge frem forslag til endring av godkjent metode ('endringsforslag'), jf. CACM artikkel 9 nr. 13. Det følger av CACM hvilke slike endringsforslag som skal utarbeides i samarbeid med andre TSOer. RME skal vurdere endringsforslag for eventuell godkjenning på samme måte som metodeforslag.

Ett av metodeforslagene som Statnett skal utarbeide og legge frem for RME for godkjenning, er forslag til metode for beregning av planlagt kraftutveksling som følge av felles døgnmarkedskobling, jf. CACM artikkel 43. RME har godkjent Statnetts forslag til metode for beregning av planlagt kraftutveksling som følge av felles døgnmarkedskobling den 10. mars 2022.⁵ Metoden beskriver beregning av planlagt kraftutveksling fra døgnmarkedet mellom budområder, planleggingsområder og handelsplattformer. Av metoden fremgår det også hvilken informasjon NEMOen som fungerer som markedskoblingsoperatøren (MCO) må levere til TSOene og NEMOene og tidspunktet informasjonen skal formidles.

Den 20. desember 2022 og den 4. april 2024 mottok RME to forslag om endring av metoden fra Statnett. Dette vedtaket gjelder disse to endringsforslagene.

2.2 Statnetts høring av utkast til endringsforslag

Statnett har etter CACM artikkel 12 en plikt til å gjennomføre høring av endringsforslag før de ferdigstilles og oversendes RME. De synspunkter som kommer frem under høringen skal tas i betraktning når endringsforslaget ferdigstilles.

² Også omtalt som "kapasitetskalkuleringsregioner"

³ Island og Liechtenstein deltar ikke i dette

⁴ Lov 29. Juni 1990 nr. 50 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. (energiloven)

⁵ Oversettelsen av metodens tittel avviker noe fra oversettelsen som er brukt i dette godkjenningsvedtaket

Statnett gjennomførte høringer i sammenheng med begge endringsforslagene i samarbeid med øvrige relevante TSOer. Høringen av det første endringsforslaget varte fra 21. september til 21. oktober 2022, og høringen av det andre endringsforslaget varte fra 30. november 2023 til 8. januar 2024. Det kom ingen høringsuttalelser i den første høringen, mens den andre høringen resulterte i tre uttalelser. Flere av høringsinnspillene inneholdt vurderinger knyttet til back-up-metoden. Et innspill fra All NEMO Committee førte til presiseringer på dette punktet i det reviderte forslaget. Øvrige innspill gjaldt ulike spørsmål eller forslag til språklige og faglige formuleringer. Disse ble enten besvart eller relevante revideringer ble innarbeidet.

Ett innspill, med tilhørende svar fra TSOene, ble unntatt offentligheten.

2.3 Statnetts oversendelse av endringsforslaget til RME

Den 10. september 2021 mottok RME forslag om beregning av planlagt kraftutveksling som følge av felles døgnmarkedskobling fra Statnett i henhold til CACM artikkel 43, jf. CACM artikkel 9 nr. 1. Metoden er utviklet i fellesskap av alle TSOene i EØS. Metoden skulle opprinnelig utvikles i samarbeid mellom TSOene regionalt, men det ble i forbindelse med utarbeidelsen av metoden avtalt at metoden egnet seg best som en metode som ble utviklet i fellesskap mellom alle TSOene i EØS. RME godkjente Statnetts forslag til metode for beregning av planlagt kraftutveksling som følge av felles døgnmarkedskobling ved enkeltvedtak den 10. mars 2022.

Den 20. desember 2022 mottok RME et forslag til endring av metode for beregning av planlagt kraftutveksling som følge av felles døgnmarkedskobling fra Statnett i henhold til CACM artikkel 43, jf. CACM artikkel 9 nr. 13 jf. nr. 1. Endringsforslaget er utviklet i samarbeid med alle TSOene i EØS.

Den 4. april 2024 mottok RME et nytt forslag til endring av metode for beregning av planlagt kraftutveksling som følge av felles døgnmarkedskobling fra Statnett i henhold til CACM artikkel 43, jf. CACM artikkel 9 nr. 13 jf. nr. 1. Også dette endringsforslaget er utviklet i samarbeid med alle TSOene i EØS. Endringsforslaget omfatter ikke bare konkrete endringer i metoden, men også de foreslåtte endringene som ACER godkjente for TSOene i EU i beslutning No. 10/2023.

Siden endringsforslaget av 4. april 2024 også omfatter endringsforslagene som Statnett oversendte den 20. desember 2022, finner RME at det er tilstrekkelig å kun vurdere endringsforslaget av 4. april 2024.

2.4 Endringsforslagets innhold

Metoden etter CACM artikkel 43 beskriver hvordan beregning av planlagt kraftutveksling — leveransene som følger av den felles døgnmarkedskoblingen (SDAC) — beregnes mellom budområder, planleggingsområder og handelsplattformer. Planlagt utveksling fra døgnmarkedet er en integrert del av algoritmen for døgnmarkedet (Euphemia).

Endringsforslaget inneholder i all hovedsak endringer for sikre bedre integrasjon med innføring av 15 min markedstidsenhet for døgnmarkedet. Endringsforslaget inneholder en forenklet reservefunksjon som bruker lineær approksimasjon for beregning av planlagt kraftutveksling mellom budområder. Denne skal kun benyttes dersom det oppstår ytelsesproblemer. I tillegg spesifiserer endringsforslaget at reservefunksjonen ikke skal anvendes før døgnmarkedet innfører 15. minutters markedstidsenhet. Døgnmarkedet gikk over til å anvende 15. minutters markedstidsenhet den 30. september 2025 med leveranse 1. oktober 2025.

2.5 RMEs anmodning til ESA

Etter å ha vurdert endringsforslaget, rettet RME den 6. november 2024 en anmodning til ESA om å treffe beslutning om endringsforslaget.⁶

2.6 RMEs forhåndsuttalelse til ESAs utkast til beslutning

Med det formål å ta hensyn til RMEs synspunkter i henhold til EØS-avtalen vedlegg IV nr. 47 bokstav d punkt (iv), ba ESA den 22. september 2025 om innspill fra RME til ESAs utkast til beslutning.

RME sendte vår uttalelse til ESA den 6. oktober 2025.

RME uttalte at metoden bidrar til driftssikkerhet for de planlagte utvekslingene fra det felles døgnmarkedet, og dermed til en effektiv funksjon av døgnmarkedet, i samsvar med målene fastsatt i artikkel 3 i CACM.

Videre var RME positive til de tilpasninger som ESA har fastsatt for å reflektere det relevante rettslige rammeverket i CACM og tredje energimarkedspakke, slik dette er innlemmet i EØS-avtalen. Vi oppfattet at ESAs tilpasninger er nødvendige og hensiktsmessige for å sikre en homogenisert tilnærming.

RME uttalte at ESAs utkast til beslutning falt innenfor virkeområdet til CACM artikkel 43. Videre uttrykte RME støtte til ESAs vurdering av at forordning (EF) nr. 714/2009 (grensehandelsforordningen)⁷ og CACM gir relevant og tilstrekkelig grunnlag for fastsettelse av metoden.

Utover dette hadde RME ingen bemerkninger til innholdet i utkastet.

2.7 ESAs beslutning

ESA traff etter dette beslutning rettet mot RME om endringsforslaget den 10. desember 2025.

⁶ Jf. forordning (EF) nr. 713/2009 artikkel 8 nr. 1 første avsnitt bokstav b, jf. EØS-avtalen vedlegg IV nr. 47 bokstav d

⁷ Forordning (EF) nr. 714/2009 om vilkår for tilgang til nett for utveksling av elektrisk kraft over landegrensene og om oppheving av forordning (EF) nr. 1228/2003

Innholdet i ESAs beslutning er i stor grad det samme som det RME sluttet seg til gjennom vår forhåndsuttalelse. RME bemerker at ESA har foretatt endringer i artikkel 8 i metoden i vedlegg I i etterkant av at ESAs utkast til beslutning var på høring hos RME. Denne endringen vil bli nærmere omtalt i punkt 4.2 under.

3 Regelverk som ligger til grunn for vedtaket

3.1 CACM og grensehandelsforordningen

CACM og grensehandelsforordningen er innlemmet i EØS-avtalen og gjennomført i Norge som forskrift i medhold av energiloven, jf. forskrift om elektrisk kraft over landegrensene § 1.

Overordnede rammer etter CACM

Formålet med CACM er ifølge CACM artikkel 3:

- a) å fremme effektiv konkurranse i produksjonen av, handelen med og forsyningen av elektrisk kraft,
- b) å sikre optimal bruk av transmisjonsinfrastrukturen,
- c) å sikre driftssikkerheten,
- d) å optimalisere beregningen og tildelingen av utvekslingskapasitet mellom budområder,
- e) å sikre rettferdig og ikke-diskriminerende behandling av TSO-er, NEMO-er, Byrået, reguleringsmyndigheter og markedsdeltakere,
- f) å sikre og forbedre gjennomsiktighet og pålitelighet med hensyn til opplysninger,
- g) å bidra til effektiv og langsiktig drift og utvikling av transmisjonsnettet for elektrisk kraft og elektrisitetssektoren i Unionen,
- h) å ta hensyn til behovet for et rettferdig og velordnet marked og en rettferdig og velordnet prisdannelse,
- i) å sikre like vilkår for NEMO-er og
- j) sørge for tilgang til utvekslingskapasitet mellom budområder som ikke innebærer forskjellsbehandling.

Forskrift om elektrisk kraft over landegrensene gjennomfører Norges EØS-rettslige forpliktelser. CACM skal derfor tolkes i lys av grunnleggende EØS-rettslige tolkningsprinsipper som prinsippet om EØS-konform tolkning og homogenitetsprinsippet.

Krav om at Statnett gjennomfører høring av metodeforslaget

Før ferdigstillelse av endringsforslaget skal Statnett legge dette ut på høring for aktuelle interessenter, inklusive berørte myndigheter. Dette følger av CACM artikkel 12. Det følger av CACM artikkel 12 at slik høring skal vare i minst én måned.

Etter CACM artikkel 12 skal forslag til endring av metoder som Statnett skal utarbeide i samarbeid med alle TSOer i EØS, offentliggjøres og sendes ut på offentlig høring på EØS-nivå. Til sammenligning skal forslag til endring av metoder som Statnett skal utarbeide i samarbeid med andre TSOer i relevant kapasitetsberegningsregion eller annen nærmere angitt konstellasjon, sendes ut på offentlig høring på det relevante regionale nivå.

Statnett skal etter CACM artikkel 12 ta hensyn til de innspill som kommer frem under høringsrunden før de sender endelig forslag til endring av metode til RME for godkjenning.

Rammer for innholdet i metoden

Regelverket oppstiller klare rammer for innholdet i metoden som begrenser anledningen til å utøve skjønn ved utarbeidelse og godkjenning av metodeforslaget. Dette følger blant annet av CACM artikkel 43 jf. forskrift om elektrisk kraft over landegrensene § 1.

Herunder krever CACM artikkel 9 nr. 9 at forslaget inneholder en anbefalt tidsplan for gjennomføringen og en beskrivelse av metodens forventede innvirkning på de overordnede målene for CACM. Vi forstår disse kravene til å også gjelde for endringsforslaget.

Godkjenning

Forslag til endring av metode for beregning av planlagt kraftutveksling som følge av felles døgnmarkedskobling etter CACM artikkel 43 skal vurderes av RME for eventuell godkjenning. I den forbindelse skal RME koordinere sin vurdering av forslaget med alle relevante reguleringsmyndigheter i EØS⁸.

Etter å ha vurdert forslaget, kan RME henvise metodeforslaget til ESA etter CACM artikkel 9 nr. 13 jf. nr. 11.⁹

3.2 NEM-forskriften

Det følger av NEM-forskriften § 2-4 annet ledd at RME skal sørge for at beslutninger truffet av ESA i henhold til EØS-avtalen vedlegg IV nr. 47 blir gjennomført i Norge i samsvar med Norges EØS-rettslige forpliktelser.

3.3 Energiloven

Etter energiloven § 6-1 fjerde ledd bokstav b, jf. a skal reguleringsmyndigheten ved enkeltvedtak fastsette eller godkjenne relevante metoder.¹⁰

⁸ Jf. CACM artikkel 9 nr. 13 jf. nr. 5, jf. nr. 1, jf. nr. 6 eller 7 bokstav d, jf. nr. 10

⁹ Jf. EØS-avtalen vedlegg IV pkt. 49 og EØS-komiteens beslutning nr. 204/2020 fortalen pkt. 9, jf. forordning (EF) nr. 713/2009 artikkel 8 nr. 1 første avsnitt bokstav b, jf. EØS-avtalen vedlegg IV nr. 47 bokstav d

¹⁰ Nærmere bestemt metoder om system- og balansetjenester, planlegging, idriftsettelse eller tilknytning av anlegg i kraftsystemet, som bruk av standardvilkår, den systemansvarliges kapasitetstildeling og håndtering av flaskehalser i overføringsnettet, samt utøvelsen av systemansvaret

4 Begrunnelse for vedtaket

4.1 De formelle kravene til endringsforslaget og beslutningsprosessen er oppfylt

Endringsforslaget er mottatt av RME innenfor Statnetts frist for utarbeidelse av forslaget, og det er gjennomført høring av endringsforslaget i tråd med de krav som følger av CACM.

Etter å ha vurdert endringsforslaget, rettet RME den 6. november 2024 en anmodning til ESA om å treffe beslutning om endringsforslaget.¹¹ ESA traff etter dette beslutning rettet mot RME om endringsforslaget den 10. desember 2025.

RMEs vurdering, vår beslutning om å rette en anmodning til ESA om å treffe beslutning om endringsforslaget, samt ESAs beslutning rettet mot RME om endringsforslaget, oppfyller de formelle kravene til beslutningsprosessen.

4.2 Vurdering av endringsforslaget

RME vurderer at endringsforslaget oppfyller kravene i CACM artikkel 43 ved at forslaget innenfor de gjeldende rammer fastsetter metode for beregning av planlagt kraftutveksling som følge av felles døgnmarkedskobling.

Ettersom Euphemia har gått fra 60 til 15 minutters markedstidsenhet er beregning av planlagt kraftutveksling mer kompleks. For å håndtere denne utfordringen inkluderer forslaget en forenklet reserveprosedyre for beregning av planlagt kraftutveksling. Reserveprosedyren reduserer tidsbruken for beregning av planlagt kraftutveksling som igjen reduserer sannsynligheten for dekobling. Vi vurderer derfor at endringsforslaget støtter opp under målet om effektiv handel etter CACM artikkel 3 bokstav a og velordnet prisdannelse etter CACM artikkel h.

Oppsummert vurderer RME at metodens innhold vil bidra til å oppfylle de overordnede målene som er angitt i CACM artikkel 3. Innholdet er i tråd med regelverkets rammer for metoden og prosessuelle krav er overholdt. Kravene til metoden etter energiloven og forskrift om elektrisk kraft over landegrensene, herunder CACM, er dermed oppfylt.

Ved sin behandling av endringsforslaget, foretok ESA enkelte tilpasninger som fremgår av ESAs beslutning rettet mot RME av den 10. desember 2025. Endringsforslaget med ESAs tilpasninger fremgår av vedlegg I.

¹¹ Jf. CACM artikkel 9 nr. 13 jf. nr. 11, jf. EØS-avtalen vedlegg IV pkt. 49, jf. EØS-komiteens beslutning nr. 204/2020 fortalen pkt. 9, jf. forordning (EF) nr. 713/2009 artikkel 8 nr. 1 første avsnitt bokstav b, jf. EØS-avtalen vedlegg IV nr. 47 bokstav d.

Som nevnt i punkt 2.7 registrerer vi at ESA har endret artikkel 8 i metoden i etterkant av at ESAs utkast til beslutning var på konsultasjon hos RME. Artikkel 8 gjelder gjennomføring av metoden. I utkastet som var på konsultasjon hos RME besto artikkel 8 av tre ledd. I metoden som inngår i ESAs beslutning rettet mot RME består artikkel 8 av to ledd. I tillegg har ESA foretatt endringer i innholdet i de to leddene.

Når det gjelder endringen i artikkel 8 fra tre til to ledd er oppfatter RME at endringen kun er klargjørende og språklig redigering. I den endelige metoden er ESAs utkast til metode artikkel 8 nr. 2 og 3 slått sammen i ny artikkel 8 nr. 2.

Endringen i artikkel 8 nr. 1 om godkjenning og publisering oppfatter vi også kun som klargjørende og språklig redigering.

Endringen artikkel 8 nr. 2 presiserer implementeringsfristen for Statnett, i tråd med prosessen beskrevet i EØS-avtalen vedlegg IV nr. 47 bokstav d punkt (i). Endringen presiserer at Statnetts plikt til å gjennomføre metoden først inntreffer når RME har fattet en beslutning som gjennomfører metoden i norsk rett. RME vurderer at endringen er en god klargjøring av Statnetts forpliktelse.

Hverken endringene i artikkel 8 eller ESAs øvrige tilpasninger endrer det materielle innholdet i metoden.

Etter dette er det RMEs vurdering at endringsforslaget kan godkjennes med det innhold som fremgår av vedlegg I.

4.3 Godkjenningens form

RME finner at innholdet i godkjenningen er bestemmende for rettigheter eller plikter til private rettssubjekter, i dette tilfellet Statnett. RMEs vurdering er følgelig at metoden bør godkjennes ved enkeltvedtak rettet mot Statnett.

5 Klageadgang

Vedtaket kan påklages, se orientering om rett til å klage på siste side.

Med hilsen

Maren Fosser

Førstekonsulent

Godkjent av Inger Cathrine Bugge
Seksjonssjef

Tore Langset
Direktør

Godkjent i henhold til RME sine interne rutiner.

Mottakerliste:

STATNETT SF

Kopimottakerliste:

Orientering om rett til å klage

Hvem kan klage på vedtaket?	Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.
Hvor skal du sende klagen?	Du må adressere klagen til Energiklagenemnda men sende den til RME. RMEs e-postadresse er: rme@nve.no . RME vurderer om vedtaket skal endres. Dersom RME ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til Energiklagenemnda .
Frist for å klage	Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket. Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden RME fattet vedtaket.
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be RME om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.
Hva skal med i klagen?	Klagen bør være skriftlig. I klagen må du: - Skrive hvilket vedtak du klager på. - Skrive hvilket resultat du ønsker. - Opplyse om du klager innenfor fristen. - Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.
Du kan få se dokumentene i saken	Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til RME for å få innsyn i saken.
Vilkår for å gå til domstolene	Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på RMEs vedtak, og klagen er avgjort av Energiklagenemnda som overordnet forvaltningsorgan. Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.
Sakskostnader	Dersom RME eller Energiklagenemnda endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.